

Velja v Ljubljani:
celo leto . . . K 56—
pol leta " 28—
šest mesecev . . " 14—
tri meseci " 5—

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 60—
za pol leta " 30—
za štiri leta " 15—
za en mesec " 5-50

Jugoslavija

Na pismene naročbe brez
pošiljatve denarja se ne
moremo ozirati.
Naročniki naj pošiljajo
naročnino
nakaznici.

Oglasi se računajo po po-
rabljenem prostoru in si-
cer 1 mm visok ter 63 mm
širok prostor za enkrat
30 vin., za večkrat popust.

Uredništvo je na Starem trgu št. 19. Telefon
št. 880. **Upravištvo** je na Marljivem trgu
št. 8. Telefon št. 44.

Izbaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 30 vinarjev.

Vprašanjem glede inseratov l. dr. se naj pri-
loži za odgovor dopisnica ali znamka. — Dopisi
naj se frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo.

Resen položaj v Nemčiji. — Wilson zbolel. Jadransko vprašanje — najtežji problem mirovne konference. — Tržaški socialisti za Ljenina. — Novi nemški napadi na koroški fronti.

Poglavje o boljševizmu. (Dalje.)

*Razpoloženje širokih mas, nezado-
voljnost in večletna vojna utrujenost
je res ugoden teren za propagando
marksističnih načel.*

Popolnoma napačno je torej ime-
novati boljševizem čisto razumljivo
nezadovoljnost in upornost iz vojne
se vračajočih mas, ki so poleg vsega
drugega postale večinoma brezposelne.
Boljševiški vodje, fanatični marksisti,
katerih je v vsaki državi le mala peš-
čica, razumejo izkoristiti ljudsko raz-
položenje in pridobiti ljudstvo potom
demagoških gesel: „mir, zemlja, svo-
boda, kruh, oblast“, za uredničenje
svojih marksističnih idej. Čitajte sami,
kaj piše K. Radek v obletni številki
od 6. novembra 1918 v oficijelnem
listu boljševiške vlade „Izvestija Vse-
rusijskega centralnega izpolnitelne-
ga komiteta Sovjetov kmečkih, de-
lavskih, kozških in rdečearmijskih
deputatov in moskovskega sovjeta
delavskih in rdečearmijskih depu-
tatov“: „Delo je v tem, da se izko-
rišča pooprtevitv razredne borbe, vsako
elementarno gibanje proletarijata, da
se potiska v ospredje delavske mase,
poostri njihova borba, upelje v splošno
strujo in dviga v smeri zgodovinskih
ciljev proletarijata, da je drugi ruski
preobrat povzročila peščica boljševi-
ških fanatikov (Ljening, Trocki, Kamenev,
Zinovjev, Podbojski, Krilenko, Stalin,
Miljutin).

*Zakaj se je pojavil boljševizem
ravno v Rusiji?*

Ruski boljševizem je otrok sve-
tovne vojne. Bolj kot kedaj poprej
se je pokazala v tej vojni vsa puhlost
in ničevost starodržavnih organizmov
in njih zapreka za normalni svobodni
razvoj človeške družbe. Istodobno pa

je izbruhnila na površje vsa razlika
med socialnimi sloji — nižjimi in
višjimi. Navidezna, površna veličina
in notranja razkrojenost se je bolj
kot kje drugod razkrila v stari samo-
državni carski Rusiji. Ni čudno, da je
v tem puhlem kolosu, kjer je privile-
girana manjšina tlačila bedno večino
zgolj v svrhu podpiranja absolutistič-
nega carizma, v trenutku, ko se je
razpalila trpinčena ljudska duša, leva
skrajnost premagala desno. Državna
duma (parlament) je bila po večini
svojega sestava reakcionarna. Dvor-
janstvo, veleposestvo, višje uradništvo
je bilo zastopano po „pravih“ (des-
nih, ki so bili za absolutizem), in
oktobristih (ki so stali na stališču
manifesta od oktobra 1905: za carja
in podrejeno mu korporacijo); velika
industrija, obrt in trgovina, kakor tudi
bančni kapital in višja inteligenca, je
bila zastopana po poslancih kadetske
stranke, katere ideal je bil zapadna
konstitucionalna monarhija. Vsi ti sloji
so bili brez vsakega narodnega čustva
in stroj starega režima. Delavce so
zastopali narodni socialisti in socia-
listi menjševiki, kmetje, ki tvorijo ve-
čino (80—85 odst.) vsega prebivalstva
pa so bili takorekoč brez zastopstva,
ako izzamemo tistih par mučikov in
socialnih revolucionarjev, ki so sedeli
v dumi.

Prvarevolucionarna začasna vlada,
ki se je izcimila iz dume, pri vsej
svoji dobri volji, da prevede potrebne
reformne ni mogla uživati zaupanja
kmečkih in delavskih mas. Poleg tega
pa tudi ni energično čistila staro bi-
rokratsko uradništvo. Ljudstvo je bilo
sito vojne, želelo si je miru, vojaki so
hoteli domov, da ne bi bili prikraj-
šani pri razdelitvi zemlje. Boljševiška
propaganda v armadi je našla rodo-
vitna tla tembolj, ker je Kerenjski po

ukazu zaveznikov insceniral znano
ofenzivo, ki se je skozinskoz pone-
srečila. Neposredni vzrok pa je bil
spor Kerenjskega s Kornilovim, ki je
končno prešel v čisto osebno ambi-
cijo in borbo za oblast. Vse to je
vodilo naravnost v propast. Povsem
umevno je, da so pri teh razmerah
enostavna in popularna načela (16)
Ljenina „Proč od vlade, vsa oblast so-
vjetom!“ prodrli v široke mase in pov-
spešili preobrat.

Boljševizem je torej nužno zlo
ruske revolucije!

*Kakšna je konstitucija oziroma
državnopravni značaj Sovjetske repu-
blike?*

Stvar je zelo zavozlana, zato pa
zelo zanimiva. Kakor vidite iz 12 strani
obsegajoče konstitucije (Osnovni za-
kon) „Rusijske socialistične federa-
tivne sovjetske republike“ (R. S. F. S. R.),
ki je bila sprejeta kot zakon na vse-
rusijskem sjezdu sovjetov 10. jul. 1918.,
obstoje sovjetska oblast iz posameznih
sovjetov, v katerih sedijo in vladajo —
tako je bilo vsaj do zadnjega časa —
sami boljševiki, izbrani od delavcev
oziroma hlapcev in dekel na deželi.
Ljening dela na tem, da bi bili v so-
vjetu sprejete vse socialistične struje,
ki priznajo boljševiško oblast. Nor-
malni rok za veljavo pooblastil depu-
tatoj je 3 mesece tako, da volitve ta-
korekoč postanejo profesija. Vsak so-
vjet ima svoj izvršilni organ t. j. iz-
polnitelni komitet. Tu treba pripomniti
da beseda sovjet ne pomeni samo do-
tično korporacijo ampak gotov teri-
torij in oblast nad tem teritorijem.
Nad temi provincijskimi — mestnimi
in selskimi sovjeti — stojijo sjezdi so-
vjetov, ki se sklicujejo periodično
vsake 3 mesece in trajajo 2—3 dni in
so sestavljeni iz zastopnikov provinci-
jskih sovjetov. Tudi oni volijo svoj

izpolnitelni komitet, ki stalno deluje.
Torej so okrajni (volostni) sjezdi
iz delegatov selskih sovjetov, nad
njimi okrožni (ujezdni) sjezdi, isto-
tako iz odposlancev selskih sovjetov,
gubernijskih sjezdi, ki so pa se-
stavljene že iz delegatov mestnih
sovjetov in okrajnih sjezdov,
in še oblastni sjezdi iz zastop-
nikov mestnih sovjetov in okro-
žnih sjezdov. Nad vsemi pa stoji
Vserusijski sjezd (1.) sovjetov,
sestavljen iz delegatov mestnih so-
vjetov in gubernijskih sjezdov,
ki je vrhovna oblast (čl. 24. O. Z.)
in se sklicuje dvakrat na leto, izredni
pa po potrebi tudi večkrat, traja pa
samo 3—4 dni. Tudi on ima svoj
izvršilni organ: Vserusijski cen-
tralni izpolnitelni komitet (2),
ki stalno deluje in ima za čas parla-
mentarnih počitnic — te pa so dolge
— vrhovno zakonodajno in kontrolno
oblast (čl. 33. O. Z.).

Ta izvli iz svoje sredine svoj
prezidij in obrazuje „Sovjet na-
rodnih komisarjev“ (3.) ministr-
ski svet, katerega pravi naslov je „De-
lavsko-kmečka vlada“, ki ima pravico
izdajati zakone in dekrete (čl. 38. O. Z.)
z drugimi besedami tri vrhovne oblasti
t. j. „Vserusijska izvedna komi-
sija po borbi v kontrarevolu-
cijo in špekulacijo v Mo-
skvi.“ Ta hidra igra ulogo policijskega
ravnateljstva starega režima
(znana „Ohranka“) in ima na svoji
vesti največ gorja in krvoprelitja ali
ona pa je tudi glavni steber boljše-
viškega režima. Njen glavar je Latiš
Peters. V zadnjem času je zahtevalo
to strašilo svoj vojaški korpus, pa ji
je ta apetit pokvaril sam Ljening iz bo-
jazni, da nekega lepega dne ne aretira
njega samega kot kontrarevolucionarja
in špekulanta. (Dalje prihodnjič.)

ADAMIR LEVSTIK.

64. nadaljevanje.

Višnjeva repatica.

»Tudi to je laž,« si je rekla obupno. »Povsod
kamor krenem, zgolj blato in laž; ali ta pomeni
vsaj upor in osvobojenje. Varajmo se dalje, do
konea...«

Oblak je bil pokril vse nebo in zagrnil krajino
v prezgodnji mrak; že so padale prve mlačne kaplje,
težke kakor svinčena zrna. Občinstvo je drlo v re-
stavracijo, kjer so prvaki zasedli prihranjena mesta
iz žalostjo opazili, da se je grof izneveril; veseljišče
je srotelo, panorama izpraznjenih paviljonov, raz-
gažene trave in poteptanih cvetlic, ki so se valjale
med kepiciami papirja in ostanki mrzlih jedil, je
prihajala čedalje brezdušnejša, turbnejša in pustejša.
Soparen veter je pometal ravnico z naraščajočo silo,
kakor jezen gospodar, ki goni pijanice iz oskrunjene
hiše. Grof je zdajci potegnil Doro v temo za go-
vorniškimi odrom, da se ogne Pohlinu, ki je dirjal
mimo z vihrajočimi škrici, žalostno išoč zaščitnika
in prepričan, da je odnesel pete. Dekle se je nehote
naslonilo k njemu; vonj snažne polti in sveže obleke
mu je udaril v glavo kakor omamen val. Privil jo
je k sebi ter ji obsul lice, vrat in roke, razgaljene
do komolcev, z večimi poljubi:

»O, kako lepa si, Dora... kako sladka!...
Ljubim te... zares te ljubim!...«

Tiho se je zasmejala pod njegovimi ustnicami.
»In ti mene, Dora? Reci da... reci!«

»Kaj vem... kaj mislim na to! Pri tebi mi je
dobro... Poljubi me... še, še! Ne izprašuj, ne daj
mi premišljati; stisni — poljubi — tako, da —
umrem!...«

Njene ustnice so se razklepale v strastnem me-
dlenju; vsa je drhtela, deviška kri v njenih udih je
vrela prvikrat... Šum kapel po listju in po deskah
je prihajal gostejši; stezice iz gozda so zažvale od
mladine, vračajoče se tu roko v roki, tam naveličano
vsak zase, drugi naravnost omamljeni od vina in
ljubezni. Z nekakšno ganjenostjo je pomnil grof še
dolgo borovničeje madeže, katere je videl pozneje na
hrbtih belih oblek...

»Da, da,« je šepetal mladenki, »ljubiti, toniti v
tvoji sladkosti — do smrti, do pozabljenja!... Objeti
te tako tesno, da ugasne ves svet okoli naju!«

Ali ploha je pridrevila, širok blisk je obilnil
nebo in zemljo, in komaj je potihnil grom, sta začula
klicanje Dorine matere; tesno drug ob drugem sta
pribežala v vežo, razstala se z vročim stiskom rok
in se pojavila vsak z druge strani med družbo, ki
je skrivala svoje mnenje za vse preveč nevednimi
obrazi.

Obširna zgradba je škripala od smrtnonevarne
gneče, tresla se je od vpitja in puhala prah iz vseh
odprtih. Prostori so bili nabiti, udobneje si se gibal
k dveh boljših sobah, ki jih smatra občinstvo od

nekdaj za last imenitne gospode. Samo tu so nosili
na mizo; drugod si dobil, kar si sam uplenil v to-
čilnici. Vsak si je vprašal natihem, česa išče v tem
peklu, in vendar je vse čakalo, kakor da pride nekaj,
česar ne sme zamuditi.

Grof se je brezvoljno izročil Pohlinu, ki ga je
prestregel na pragu, ter mu sledil v advokatski kot,
k veliki mizi, kamor je bil odvetnik pripustil radi
Egona tudi Grabunčeve in grofu na ljubo profesorja
z ženo in Vido. Mladi Smučiklas se je majal med
Grabunko in Nino, preoblečen in okrašen z novim
monokljem, dočim je bil Košmelj sramežljivejši ter
je rajši ostal doma. Treznih je bilo malo v družbi;
govorili so glasno in bolj po domače, kar je občutil
tudi grof. Kdor ni pil, je plesal, zakaj godba je še
vedno ubirala svoje polke in valčke; videč po Do-
rinih očeh, da ne želi tekmovati s prezirano družbo,
je uslišal Nino, ki je najbolj snubila z očmi in na-
migljaji; iz njenih rok sta ga prevzeli po vrsti gospa
Antoinetta in mati Grabunka, obe z namenom, da
bi pomaknili svoje figure naprej. Grof je imel za
sleherno žarek upanja in besedo izpodbude; nato
se je vrnil v družbo, kjer je carovala hladno ne-
zavzetno med svojo pijano gospodo.

Vzlic pokanju šampanj in lepim besedam na-
pitnic se je risala na obličjih zgolj bojaželjna zavist;
gneča in vinski čar sta še podgrevala nevarno soparico.

(Dalje.)

Fr. Zelenik.

Bodočnost trgovske mladine.

Pred nekaj časom se je vršil ustanovni občni zbor Zveze trgovskih nastavljenec na slovenskem ozemlju. Kot pripadnik trg. stanu sem šel na to zborovanje, na katerem se je razpravljalo vprašanje, kako zagotoviti trgovskemu nastavljenecu lepšo bodočnost, kot je bila preteklost in je še sedanost. Če je pot, katero je nastopila organizacija dobra in pelje do zaželenega cilja, bo pokazala šele bodočnost. Opirajoč se na razvoj in položaj (predvojne) trgovine pa lahko rečem, da tak boj, kakoršnega se je priporočalo trgovskim nastavljenecem, ni bil in ne bo v korist nastavljenca, bo njemu samemu več škodoval kot delodajalcu — trgovcu. Povdaril bi rad še to, da se predstavljajo trgovskemu nastavljenecu kot prijatelji in zaščitniki krogi, ki so pred vojno in morda bodo tudi po vojni blatili trgovski stan in trgovino z očitanjem izsesavanja, izkoriščanja, odiranja itd. Edino zveličavno in odlašujoče pribelžališče za konsumenta so bili po mnenju takih prerokov „konsumi“. Seveda je praksa pokazala kaj drugega. Med vojno so izključili trgovca iz trgovine in kako so jo imenitno zavozili, vemo predobro vsi in še bolj občutimo. Avstrijski birokratizem je porinil poštene trgovce s poti, zato pa je uglasil pot umazanim elementom, ki še danes izkoriščajo glad ljudstva.

Kdor tedaj pobija trgovca, gotovo ne pomaga trgovskemu nastavljenecu, ker, če propade prvi, sta oba na cesti, gospodar in uslužbenec. Odkritosrčna tedaj stvar ni. Mislim pa, da mi nobena plat ne bo štela v zlo te odkritosrčne besede.

Hočem povedati nekaj svojih misli in nazorov, kako bi se zboljšala bodočnost trgovske mladine. Ker je to vprašanje važno tudi za starše, ki hočejo posvetiti svojo mladino trgovskemu stanu, zato je primerno, če razpravljamo to vprašanje v tem listu.

Pred vojno sem večkrat čital v dijaških časopisih in pa tudi v raznih strokovnih člankih časopisja ali revij nasvete, naj se mladina posveča v večji meri trgovini, ker tam je še bodočnost. Predstavljal se je trgovski stan kot Izraelcem obljubljena dežela. Ne rečem, da niso imeli dobrega namena ti svetovalci, toda prvi sploh niso poznali trgovskega življenja, drugi pa le teoretično. Notranjost in resničnost jim je bila neznana. Videli so le dobro uspevajoča podjetja, videli le tiste trg. hiše, ki svojega lastnika dobro reče, niso pa videli one trume trg. pripadnikov, ki životarijo življenje, slabše od najrevnejšega delavca, niso videli one množice trg. pripadnikov, katere požira dan za dnevom proletarsko morje. Noben drug stan nima toliko Cankarjevih „Slivarjev“ kot ravno trgovski. V nobenem drugem stanu ni valovanje tako mogočno, kot ravno v trgovskem. V drugih poklicih, n. pr. v uradništvu, poljedelstvu, gozdarstvu, pomorstvu, ribištvo itd. vidimo veliko večjo stalnost. Po več rodov se posveča istemu poklicu. Tega v trgovskem stanu ni. Zelo malo je trgovin, ki bi po 50 letih bile v rokah iste rodbine. Navadno propadejo ali se opuste trg. tvrdke s smrtjo ustanovnika.

V nobenem drugem stanu ne igra boginja „sreča“ takšne vloge, kot v trgovskem. Usoda je zlobna in uniči z enim mahljajem največjo trg. hišo. Včeraj je še bil gospodar ogromnih dobrin, danes je lastnik le beraške palice. Zato pa je neprevidno in nepravilno priporočati kratkomašo kako stvar, katere se dobro ne pozna.

Meni je trg. življenje precej znano, saj ga živim dokaj let in sem tudi precej poskusil, seveda več slabega kot dobrega. Zato pa mislim, da bo moj nasvet precej zanesljiv in morda dajen za tiste, ki se hočejo pripraviti tega stanu.

Toplo priporočam trgovski stan, toda, dostaviti moram tehen „ali“. Ne zamerite mi, če navedem Kristušov rek, ki se glasi: „mnogo je po-

klicanih pa malo izvoljenih. Mnogo je takih, ki so se vrinili v trgovski stan, pa nimajo poklica zanj. Nikakor pa se naj ne sijo sem taki mladiči, ki guliho hlače skozi razredov gimnazije, potem pa hajdi v trgovino z mislijo, da je za to prebrisan dovolj. Ni res! Kdor tako misli, se grozno moti. Vsi taki navadno tvorijo neporabno trgovsko osebje brez duševne usposobljenosti. Vsi taki se priviljejo po slabo plačanih službicah, medtem ko bi morda kot obrtniki ali strokovni delavci (monterji, modelirji itd.) zaslužili veliko več, pa bi bili povrh zadovoljni in veseli člani človeške družbe. Otresti se moramo enkrat za vselej neupravičenih predsodkov, da je obrtni ali drugi praktični poklic manj vreden od trgovskega. Res je, da trgovski nastavljenec ni v pravem pomenu besede „dninar“, ali večinoma zaostaja v plači za strokovnim delavcem. Vrh tega se dviga dan za dnevom izobrazba delavskega stanu in zategadelj ni na mestu, če si pripadniki trgovskega stanu domišljejejo, da so kaj več. Pustimo to domišljevanje, v kot z raznimi „kanami“, ki so ob nedeljah povečavale glave in postanimo popolni demokrati, kakor postaja čas demokratičen.

Zadovoljni bodo s trgovskim stanom le tisti, kateri se mu posvetijo prostovoljno, ne prisiljeni po razmerah. To velja posebno za tiste, kateremu oče ne zapusti obstoječe tvrdke ali pošten žaklič primerne drobiža. Kogar veseli trgovski stan, kdor si hoče z marljivostjo, varčnostjo in podjetnostjo kaj pridobiti, ta bo najbrže uspeval. Ali danes samo ljudska ali meščanska šola ne zadostuje več. Dobro je, če ima nekaj razredov srednje šole in pa dobro trgovsko šolo. Najboljše bo izhajal tisti, ki se uči v dobri trgovski hiši in obiskuje dobro nadaljevalno šolo. To bo praktičen trgovec. Že mlad pa se mora poprijeti učenja tujih jezikov. Ko dovrši učno dobo, pa palico v roke in po svetu. Še malo časa, pa ne bo mogel izhajati več tisti, ki ne zna dva ali tri tuje jezike in si ni ogledal kaj sveta. Naš položaj je postal popolnoma drugačen in če se ne bomo znali obrniti, pa nas bodo drugi prevrnili.

Obisk dobre dnevne ali večerne nadaljevalne trgovske šole je neobhodno potreben. Seveda bomo morali izpremeniti tudi praktični učni način. Učenec pač ne bo smel več vlačiti po mestu »cize«, zato naj bo hlapec, ne pa učenec. Seveda imamo za možki naraščaj premalo trgovskih šol, medtem ko jih je za ženski spol več kot dovolj, ki producirajo preveč ženskega materiala, v velikem delu neporabnega, pa vendarle dela konkurenco z malenkostnimi zahtevami.

Drugi vzrok slabega položaja trg. nastavljenecv pa tiči v tem, da je trgovski zakon preveč liberalen in dovoljuje vsakemu branjevcu d.žati učenca. Tri ali štiri leta igra fant učenca, polovico te dobe je varoval otroke, nosil zavoje in zaboje okoli, pometal in cepil drva, a po preteku treh let je postal „Freiherr“, to je trgovski pomočnik, ali brez službe, ker učni gospodar ga je vrgel na cesto in si je najel zopet drugega učenca. Učenec bi smel vzgojevati le protokoliran trgovec in le tam, kjer je nadaljevalna trg. šola.

Nadaljnji vzrok propadanja trgovskih podjetij in s tem tudi slabše bodočnosti trg. nastavljenca je pa tičal v tem, da je država podžavljalna razna podjetja. Sledile so ji dežele, občine. V takih podjetjih so našli kruha uradniki in uslužbenci ne iz trgovskih krogov in s trgovsko izobrazbo, pač pa birokratje. Najprej so se podžavile železnice, deloma cestne železnice, potem so prišle v roke takih upraviteljev plinarne, elektrarne, hranilnice, zavarovalnice, zastavljalnice, posredovalnice itd. Sadovi birokratske uprave so pa tudi birokratski, požrejo taka podjetja večinoma več kot nesejo. V Avstriji smo to videli posebno pri železnicah.

Delovati bomo morali na to, da bodo izpričevala dobrih dnevnih trgov-

skih šol omogočala trgovski mladini vstop v taka pridobitna podjetja, ker tja spadajo trgovsko predizobraženi ljudje, ne pa birokratski dlakocepci.

Že zgoraj sem omenil, da številne trgovske šole za ženski naraščaj producirajo mnogo preveč materiala, ki se ponuja za revne plačice. Za 20 do 40 K so delale revce. Če je dobila svojih 80 K, je imela že zelo veliko. V prvovrstnih trg. hišah sploh niso našle službe. V kakem drugem ženskem poklicu bi mnogo boljše izhajale. Seveda hčerke takozvanega srednjega stanu se sramujejo različnih praktičnih poklicev. Izpremeniti bodo morali tudi tukaj nazore. Vojska je potlačila „srednji“ stan pod delovski. Take trgovske moči delajo s svojo ravno plačico le konkurenco možkemu tovarišu.

Sivilja ali modistinja itd. ni nič manj vredna od tipkarice in tudi še druge nekoliko višje glavice bodo morale kloniti se pred demokratičnim tokom. Kdor si s poštenim delom služi kruh, je enakovreden drugemu, pa naj nosi eden frakarsko sukno drugi pa delavski jopič, ali elegantni ženski klobuček ali pa le ruto. Seveda bodo marsikateri „preblagorodni“ vihali nosove, ali prej ali slej se jim bodo povedili.

Če tedaj dekle ne more postati uradnica, ali učiteljica ali celo umetnica, naj si ne domišljeje, da ji bo v čast le še pisarniška službica. Le dobre ženske moči, ki imajo res veselje do trgovine, naj se posvečajo tej. Odpraviti moramo pa tudi razne trgovske šole in tečaje za ženske, ki niso potrebni in deloma tudi ne odgovarjajo zahtevam.

Poleg dobre strokovne izobrazbe pa je potrebna trgovskemu stanu dobra strokovna organizacija. Trgovski stan mora zavzemati v državi čisto drugačno mesto, kot ga zavzema. Žal, da smo pri nas zelo pomanjkljivo organizirani in ne vidimo krasnih vzgledov, ki nam jih daje organizacija delavstva, železničarjev, poljedelcev, učiteljstva itd. Ustvariti si moramo dobro stanovsko strokovno organizacijo, ki bo ustvarjala tudi lepšo bodočnost trgovski mladini. Ne mislim s tem kake bojne organizacije, kakor si jo mislijo nekateri. Ta ravno v trgovskem stanu ni prav na mestu, ker trgovina in podjetje uspeva le, če delata delodajalec in delojemalec roko v roki. Kjer ni vzajemnosti in sloge v podjetju, tam tudi ne bo uspeha. Seveda moramo zahtevati od delodajalca, da smatra svojega nastavljenca za sotruidnika in ga kot takega tudi odškoduje. Vzajemnost in složnost ne sme služiti v izkoriščanje delojemalca. To bo tudi preprečala dobra stanovska organizacija vsega trgovstva, ne da bi bila kaka razredna ali strankarska ali še kako drugače nazvana organizacija.

Na Slovenskem se je veliko izpreobrnilo na boljše trgovskih nastavljenecv brez bojov in žrtev, pa niso nemogoča izboljšanja na ta način tudi v bodoče.

Žalostne razmere za učiteljstvo na Koroškem.

Ko je jugoslovansko vojaštvo zasedlo velikovski okraj, je narodna vlada v Ljubljani prevzela šolstvo. Učiteljstvo, ki je prišlo iz drugih krajev semkaj, je moralo vpsolati svoje dekrete višjemu šolskemu svetu, preden je ta nakazal plačo.

Pred mesecem je okrajni šolski svet razposlal na vsa šolska vodstva „osebne pole“ v izpolnitev, ki naj bi bile podlaga za ureditev plač v smislu novega plačilnega zakona. Mislili smo, hvala Bogu, zdaj bodo vsaj kmalu naše plače urejene. A motili smo se.

Nedavno dobimo odlok, ki zahteva zopet popis službe in kar je značilno, vsi službeni dekreti in vsa izpričevala naj se pošljejo preko okr. šolskega sveta višjemu šolskemu svetu. Li ne zadostujejo vpslane osebne pole? Li višja šolska oblast ne zaupa ne šolskim voditeljem, ne okrajnemu nadzorniku, da izpišejo potrebne date pravilno? Kaj potem, ako se doku-

menti izgube? Imajo šolske oblasti res premalo dela, da vse tako na dolgo in široko nategujejo?

Nove plače pa še vedno ni, cene pa rastejo od ure do ure! Nazadnje pa bo med plačo in cenami isto razmerje kot prej? In uspeh regulacije?

Drug slučaj: Šolovodja na hribu, oddaljen dve uri hoda k železniški postaji, z vlakom eno uro do davkarije v Pliberk, pride v urad po svojo plačo 26. marca t. l. za februar in marec, ki je nakazana že od višjega šolskega sveta. Uradnik ga od-slovi: „Pridite prvega!“ Kdo bo povrnil učitelju nepotrebne stroške vožnje in prehrane? Kako to, da v Jugoslaviji izplačujejo samo prvega in še celo za dva meseca nazaj?

Sploh postopa uradništvo pliberške davkarije napram učiteljstvu neprijazno, kakor se to niti od strani nemških uradnikov ni zgodilo.

Tretji slučaj: Učiteljica nastopi službo 9. februarja. Višji šolski svet ji nakaže plačo le od 1. marca naprej; drugih 19 dni bo seveda dobila hrano in stanovanje popolnoma zastoj, da od samega veselja, da je na Koroškem tudi poučevala zastoj, kot nameček! Kje najdeš človeka, ki danes 19 dni zastoj dela?

Četrti slučaj: Učiteljica, Korošica, narodno zavedna, radi tega bila od koroškega dež. šol. sveta nameščena ves čas le kot pomožna učiteljica, je na prošnjo dne 18. decembra vendar dobila meseca februarja mesto — a nič plače. Morala se je od-povedati službi. Pripomniti še treba, da ima učiteljica celo usposobljenostni izpit in da je bila od avgusta lanskega leta do 19. februarja brez vsake službe! In prevzeti nemčurji?

Peti slučaj: Učitelj vodja, Korošec, ki je moral služiti 7 let radi svojega mišljenja med Nemci, pride februarja v svoj rojstni kraj v velikovškem okraju. Cel mesec je moral čakati na zakonito mesto, četudi je bil že začetkom decembra lanskega leta prosil za kako voditeljsko mesto v okraju Velikovec. Zgubi cel mesec plačo.

Šesti slučaj: Učitelj, ki je bil od l. 1914. pri vojaki, za ves ta čas do danes ni dobil svoje učiteljske plače.

Sedmi slučaj: So pomožne učiteljice, ki še sedaj za november in december niso dobile nakazane plače.

Osmi slučaj: Učiteljica begunka iz Goriške za ves čas, kar živi kot begunka ni dobila svoje plače. O draginski dokladi sploh ni govora!

Deveti slučaj: Koroškemu učiteljstvu gre po zakonu nabavni prispevek za leto 1918 v višini 1/4 draginske doklade istega leta. Vse koroško učiteljstvo ga je dobilo izplačanega — le ono v odrešenem delu Koroške še ne!

Deseti slučaj: Učitelj dobi svojo plačo pri davčnem uradu, na vsakokratno potrđilo mesečno. Bi li ne bilo mogoče, da bi se tudi učiteljstvu na krajši in modernejši način izplačevali mesečni dohodki?

Stara Avstrija — le v drugi uniformi! In poverjeniki, li čakajo ti tudi po 4—5 mescev na svoje stotake? Pričakovali smo od šolskih oblastí boljše umevanje razmer — a bridko smo se varali! Potem naj ima učitelj veselje do dela! Tako se ravna učiteljstvom na Koroškem, ki deluje v skrajno zamotanih razmerah, tik za fronto! (Op. uredn.) Svoj čas smo že poročali, da je vlada naročila davčnim uradom na Koroškem, da naj izplačujejo učiteljsko plačo. A kako davčni uradi vrše svojo dolžnost — še slabše kakor svoje dni po starem avstrijskem „amtsšmelnu“ — naj spozna vlada z predstojtečega dopisa. Upamo, da bo višji šolski svet nastopil tako energično, kakor je svoj čas vsled naše pritožbe pošteno ravnateljstvo, ki je na naš dopis brzojavno uredilo izplačevanje plače poštenemu uradništvu ob meji. Slovensko učiteljstvo ob meji paž zalet podvojeno in petrojeno pozornost naše vlade.

Pod italijanskim jarmom.

Vedno nova Italijanska banditstva v Dalmaciji.

LDU Split, 5. aprila. (DDU)

(Zakasnelo.) Iz Radošiča poročajo: Proti večeru dne 6. marca je italijansko poveljništvo na Lečevici (138 pešpolk, 7. stotnija, poročnik Amabile Giuseppe), vdrla s silo v prostore vaše blagajne, kjer se je nahajalo 1200 kg volne, deloma oprane, deloma neoprane, 100 kg volnenega prediva, 200 zavojev stearinskih sveč, 150 kg modre galice, 25 kg fižola in 25 kg ješprenja; nadalje železna blagajna s knjigami, različnimi vrednostnimi papirji in zadolžnicami ter dragocena pisarniška oprema. Vso to je izključna lastnina vaše hranilnice; vrednost omenjenih predmetov znaša 50.000 K, a v knjigah in zadolžnicah, ki so bile pometane na cesto, kjer jih lahko vsakdo ponaredi ali uniči, prekaša skupna svota vlog in posojil 300.000 K. Kam so Italijani odnesli vse te stvari in kje jih čuvajo, tega ne ve nihče. Nasilna italijanska oblast ni pozvala nikakega člana uprave ali preglednika, da si stanuje več članov zadruga v neposredni bližini, da bi otvoril blagajno, niti ni pozneje koga o stvari obvestila. Prebivalstvo je odločno protestiralo proti temu motenju hišnega miru in zahteva v imenu 700 članov zadruga, da se vpostavi hranilnica, kakor je bila prej in da se nadomesti vsaka škoda, ki je nastala pri vromu, bodisi, da je bilo kaj poškodovano ali pa ukradeno.

Politični pregled.

p Wilsonova moč. "Jadran" piše: Ker smatrajo tudi v naši javnosti dostikrat intervencijo Wilsona kot idealistični poskus plemenitega ideologa, ki ne bo mogel preprečiti zmage "starih", "zvitih" in "veščih" imperijalističnih politikov, ne bo nepotrebno, da prinesemo mišljenje ugledega italijanskega lista "Secolo". "Nič ni bolj otročjega in nevarnega, nego smatrati Wilsonov program za izum idealističnega človeka, ki se je zari v svoje nauke in jih razmišlja. Wilsonova misel je misel Zjedinjenih držav američanskih, misel najširše javnosti, ki je bolj zrela in stalna nego javnost Italije. Konečno pa Wilsonov program ni iz Amerike importiran program. V tem programu se morajo ozdraviti najplemenitejše in najmukotrpejše težnje narodov, ki so se borili za svobodo. Ta program je kredit za gomile onih, ki so se borili in ki so padli. Zato mislimo, da bo Wilson zmagal." Tako piše glasilo najsolidnejše stranke v Gornji Italiji, ki bi mogla danes ali jutri prevzeti v roke usodo Italije, namesto današnje imperijalistične družbe.

p Italofobski delirij. Možat govor predsednika naše skupščine Drag Pavloviča, v katerem je ob odobravanju vseh poslancev naglašal nepobitno pravico Jugoslavije na vse naše kraje, imenuje "Corriere della sera" dokazom italofobnega delirija. Naravno, ko se v ital. komori stare in nove Italije zahtevajo za Italijo tudi vsi oni kraji, kjer ni niti en odstotek Italijanov, to ni delirij ampak hladno in modro zahtevanje "Dei sacrosanti diritti italici."

Pokrajinske vesti.

kr Celje. V par dopisih smo grajali napake gospodov pri polit. upravi. Dotična gospoda pa, ki bi se naj čutila prizadeta, sta zaobrnila zadevo in pripovedujeta, da je mišljen okrajni glavar g. Lukan. Nimam vzroka, da bi nastopili zoper g. Lukana, ki je v težavnih razmerah napravil v Celju lep red, ki je v vseh poslih korekten in objektivni. Mišljen je bil dotični gospod, katerega je tudi g. glavar opomnil, da se ne spodobi za polit. uradnika, da občuje toliko z vojnimi dobičkarji. Upamo, da bo to zadostovalo, sicer pridemo z imenom in podrobnostmi na dan.

kr Jesenice. Dne 3. marca t. l. se je na Savi v Delavskem domu vprizorila krasna drama "Marijana". Ljudstvo, ki je pazno sledilo lepim in res umetniško prednašanim prizorom, je bilo do solz ginjeno. Le žal, da je lep večer motil nelep in neljub nam prizor s preočito alkoholno tendenco. Na obisk je namreč prišel šentviški subsid. F.K. Vrh stopnic je izgubil ravnotežje in padel z glavo naprej po stopnicah. Le srečnemu slučaju in hitri pomoči je pripisovati, da se ga je obudilo k zavesti. Kako lahko bi nastala strašna nesreča. — Pač ljubimo goste — a trezne.

kr Šoštanj. V nedeljo 30. marca predp. t. l. po izobr. odseku Sokola prirojeno predavanje "O primorskih Slovincih" in ž njim v zvezi stoječa manifestacija za primorske Jugoslovane sta prav dobro uspela. Združila sta mnogoštevilne narodnjake Šoštanja in Okolice, ter na znotraj in zunanjo osvedotočila našo narodno silo. Jamemo se zavedati, da tvorimo strnjeno moč, ki potepta narodnemu razvoju vtavljene zapreke.

Z živo besedo in z iz lastnih skušenj črpanim gradivom nam je orisai goriški Slovenec učitelj L. Orel brez značajno postopanje Lahov, ki medčejo s frazami o kulturi in demokracizmu vsemu svetu pesek v oči, da zakrivajo svoj daleč zaostali barbarizem in svojo pohlepno željo po gospodstvu.

Zavedne in značajne Slovence trpinčijo in jih puste umreti gladi — oni Lahji, ki ob vsaki priliki kričijo, da časte svojega osvoboditelja Garibaldija! Fejl!

Predavatelju se je od domače strani obetala neomajna zvestoba. Pride čas, ko še tudi lahko mi nekoč prosimo pomoči pri naših Primorcih. S pesmijo "Lepa naša domovina" na glavni ulici v Šoštanju se je zaključil enodušni zbor.

Soglasno sprejeta resolucija zbranih Slovencev iz Šaleške doline, ki se je poslala deželni vladi za Slovenijo, se glasi:

1. Protestujemo zoper brezpravno lastitev jugoslovanskega primorja od strani Italijanov.

2. zahtevamo če treba tudi z orožjem, da bodi vsak Jugoslovan in vsa jugoslovanska zemlja v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev.

3. prosimo vse Slovence z juga in severa za učinkovito bratsko pomoč, da čimpreje dosežemo ta svoj nad vse pravični cilj!

kr Šoštanj. V nedeljo 30. marca t. l. popoldne se je igrala Finžgarjeva "Naša kri", katero je priredilo pevsko in bralno društvo "Šelesiški zvon" iz Velenja. Igra je bila po bratu Sokolu Kurniku, poslovodji Škalskega rudokopa izvrstno prikrojena — zoper naše tlačitelje Lahe. Igrali so jo Škalčani s polnim umevanjem pomena svojih vlog, z izvrstno naravnostjo in zbrano skupnostjo.

Ljubko petje Škalčank je ominilo resne prizore o boju za svobodo.

Nad vse vztrajnemu prireditelju Kurniku, vsem vrlim Škalskim igralcem naše iskrene častitke k izborni igri. Obenem vabimo k obilnemu obisku te igre, ki se ponavlja v nedeljo 13. aprila ob 3. uri popoldne v Vasletovi dvorani.

Končno še nekaj besed o vzglednem razmerju me Škalskimi rudarji in narodnim Slovincem, ki omogoča, take krasne prireditve.

Prodira zavest, da smo vsi delavci, ki delamo kot bratje za našo skupno blaginjo. Kje se toliko in tako brezobzirno trebi plevel sebičnosti kakor v Jugoslaviji? Res je, da še nikakor ni vse urejeno kakor bi moralo biti, ali v vsej naši jugoslovanski državi se kaže resna in železnovstrajna volja, da se delajo čisti računi, da smo na njihovi podlagi — medsebojni odkritosrčni prijatelji.

Seveda mora biti pri vsakem delu glava, ki ga vodi in se mora napornejše in dragoceneje delo vodnika boljše nagraditi, kakor delo začetnika ali manjšospobnega. Vendar pa na drugi strani še nihče nima pravice, da slabejšega izžema ali ga v svoji

domišljivosti prezira namesto, da mu bratsko pomaga, da se povzdigne k dobremu sodelavcu pri naši demokratični, narodni zgradbi! Ne v razdiranju temveč v skupnem delu za našo demokracijo, slovansko državo, ki mora vspehe našega dela učinkovito varovati — je naša rešitev! J. S.

Dnevne vesti.

dn Nove plače za učiteljstvo na ljudskih in meščanskih šolah v Sloveniji. Pri višjem šolskem svetu v Ljubljani sestavljeni oddelek za ureditev učiteljskih plač v katerem posluje 1 uradnik in 7 učiteljev je že odmeril nove službene prejemke za aktivne učitelje in učiteljice, ki so namesčeni na šolah bivše vojvodinje Kranjske in bivše grofije Goriške. Deželno knjigovodstvo je dobilo ukaz, da izplača od 1. prosinca 1919 dospelie zneske kar najhitreje, da se pospeši uradovanje, je višji šolski svet tudi knjigovodstvu prideli 6 učiteljev. Odmerjevanje plač za učiteljstvo koroških in štajerskih šolskih okrajev se je pričelo in bo gotovo do konca aprila.

dn K "Društvo jugoslovanskih časnikarjev" je pristopil kot podporni član g. Fran Vakselj v Ljubljani. Posnemajte!

dn Vžigalic v prid Ciril-Metodovi družbi se v Ljubljani ne dobi nikjer, v ljubljanski okolici in drugod po deželi pa jih je zadosti. Kje tiči vzrok tej nepravilni razdelitvi vžigalic?

dn Črno-rumeni poštni nabiralniki še vedno strašijo po Ljubljani in drugod po Sloveniji, dasiravno je poštna uprava sklenila, da se prebarvajo in je v resnici nekaj nabiralnikov že prebarvanih. Naglica v takih stvarih nikdar ne škoduje!

dn V Beljaku je umrl tamošnji okrajni glavar Pawlovsky. Dasi rodod Poljak, je bil hud nemški nacionallec, odločno birokratično-avstrijskega kova ter velik sovražnik Slovencev. On je bil največ kriv, da se je za časa vojne preganjalo in vlačilo po ječah gg. župnika Meška in Trunka kakor tudi druge odlične Slovence v beljaškem okraju.

dn Čemu to zbadanje? Pred par dnevi smo prinesli vest našega zagrebškega poročevalca, da so ne-

katera naša mesta na severni meji za nas izgubljena. Navedli smo izrecno vir — Jutrani list — ki se je s svoje strani skliceval na dr. Jelaviča v Sarajevu, ki je prinesel iz Pariza to žalostno vest. Mi smo storili le svoje dolžnost kot kronisti. Stvar zrelih bralcev pa je, da presodijo, koliko resnice vsebujejo take vesti. Sicer pa smo dovolj jasno povedali svoje mnenje, ki je imamo o takih vesteh in njih razširjevalcih. Podobne vesti so pričeli ponovno tndi drugi listi, ne da bi se kdo spotikal nad njimi. Čemu torej to zaletovanje ravno v naš list?

dn Vnovčevaluica za živino in mast v Ljubljani se nahaja od pondeljka dne 7. aprila t. l. v poslopu deželne vlade II. nadstropje, trakt Erjavčeva ulica in Bleiweisova cesta.

dn Pri poštnem uradu v Ormožu se je otvorila telefonska centrala z javno govornico v vodu 4237 za krajevni in medkrajevni telefonski promet. Obenem se je zvezal Ormož telefonično z Ljutomerom v novem vodu 4158.

dn Srečni denuncijanti! V večrajšnji tozadevni notici omenjeni Dobavšek ni identičen z g. Josipom Dobrovščekom, nadzornikom var. straže, ki je bil vedno zaveden Slovenec.

Narodno gledišče.

"Nelly Rozier", komedija v treh dejanjih. Navadna francoska komedija z vsakdanjo vsebino zakonske nezvestobe. Gospa Bukškova je storila več, nego je zahtevala od nje fantastična Nelly Rozier. G. Danilo kot lahkoživ Lebrunois je zabaval občinstvo s svojim nastopom do zadnjega. Igral je dobro in dosegel zaslužen efekt. G. Zelenik je bil pravi možki "Backfisch". Kolonista Legrisa je pogodil izvrstno g. Prek, ki pa ni "rojen" — po mojem skromnem mnenju — za razne dopolnilne vloge. G. Prek bo dosegel sčasoma še kaj več. Gdč. Vera Danilova je bila dobra filistrska žena. Gdč. Marjanovič-Markova ni mogla storiti iz Valentine ničesar posebnega. Tudi Lavirette g. Drenovca je bil preej brezbarven. Občinstvo se je zabavalo in to je menda glavno. —r—

Najnovejše vesti.

Preokret veselil napram našemu vprašanju?

Reka, 5. aprila. (P. P.) Tržaški "Lavoratore" z dne 4. t. m. prinaša na uvodnem mestu sledečo brzojavko iz Pariza z dne 3. t. m.: "Jugoslovanski delegatje so bili sprejeti danes od predsednika Wilsona, Lloyd Georgeja in Clemenceaua. Radl značaja tega razgovora je Orlando prijateljsko pojasnil svojemu tovarišem vzroke, radi katerih se tega razgovora ni hotel udeležiti."

Naše vprašanje pred odločitvijo.

Reka, 5. aprila. (P. P.) Najnovejši italijanski listi poročajo iz Pariza, da so francosko-nemške meje v glavnih obrisih že določene. Na pritisk Wilsona, je bil določen nadalje program mirovne konference v prihodnjem tednu. Takoj po ureditvi francosko-nemškega vprašanja, pridejo na vrsto italijanske zahteve in jugoslovanski, rumunski, bolgarski, turški in nadaljnji problemi. Sredi aprila bodo poklicani nemški delegatje v Versailles in koncem tega meseca bo mogoče podpisati preliminarni mir. — Wilson in Lloyd George sta dosegla v svetu četvorice, da bodo pri vseh ureditvah teritorialnih vprašanj imele takozvane "strategične meje" najmanjši pomen. Rešitev o nemško-francoskih mejah je že sklenjena v tem smislu. S tem bi bilo jugoslovansko-italijansko vprašanje pomaknjeno v novo fazo razpravljanja, kjer bo narodnostni princip igral najvažnejšo ulogo.

Wilson zmaguje nad Clemenceauom.

Reka, 5. aprila. (P. P.) "Secolov" poročevalec poroča iz Pariza dne 1. t. m.: Po zadnjih vesteh ima konferenca ta-le program: v tem tednu

bo rešeno vprašanje zapadnih in vzhodnih meja; prve dni drugega tedna bodo razpravljali o italijanskih, jugoslovanskih, rumunskih, bolgarskih, turških in drugih vprašanjih. Po 15. t. m. bodo sklicali nemške pooblaščenice v Versailles. Kakor se zdi, bodo mirovni preliminarni podpisali že zadnje dni tega meseca. Po teh vesteh naj konstatarem dvoje: 1. Iz programa se vidi, da ne bodo italijanske zahteve ločene od drugih z vezniških vprašanj. V preliminarni mirovni pogodbi bodo rešene med drugimi zahtevami tudi naše, italijanske, seveda v obliki določeni od zbora četvorice. 2. Obdaja nas popolnoma Wilsonov duh. Wilson je s pomočjo Lloyd Georaea dosegel, da je tudi Clemenceau priznal program, v katerem strategična vprašanja — če jih bodo sploh uveljavljali — zavzemajo zelo skromen prostor. Način reševanja francoskih vprašanj bo vzor, po katerem bodo reševali vse druge, tudi italijanske probleme. Nacionalni princip je na oltarju, strategična vprašanja so skoro v pepelu. Zveza narodov vstaja med triumfom in polomom ojačenja z novimi sankcijami, ki bodo narodom najboljše jamstvo sigurnosti in svetu najboljše jamstvo mira. To je atmosfera, ki obdaja konferenčno delovanje. Ali se izplača prorokovati? Naj premisli čitatelj!

Tržaški socijalisti za Ljenina.

Reka, 5. aprila. (P. P.) Tržaški "Lavoratore" z dne 4. aprila poroča, da je tržaška socijalistična stranka imela dne 3. t. m. svoje glavno zborovanje, kjer je bila sprejeta kot prva sledeča resolucija: "Z ozirom na to, da zamore le diktatura proletarijata primoci do zmage socijalizma, se

sklene uravnati vse bodoče delovanje tržaške socialistične stranke v soglasju s principi, ki sta jih razglasila Lenin in Trockij, ob strani hrabrih sodrugov v ostali Italiji. — Po obsodbi Pittonijeve nacionalistične politike vsklica zborovanje: „Naj živi tretja internacionala Moskve!“

Resen položaj v Nemčiji.

Iz poročil LDU: Položaj v Monakovem je jako napet. Deželni zbor se ne sestane. Širi se geslo: Proglas sovjetske republike. Snuje se skupna revolucionarna stranka delavcev. — V Hamburgu so mnogoštevilne tolpe napadle ribjo tržnico in jo oropale. — V Stuttgartu se je vnel boj s Špartakovci. Artiljerija obstreljuje špartakovska oporišča. Ranjenih je več oseb. Radikalno delavstvo je ustavilo delo v Kruppovih tvornicah. Delavci so uničili znatne množine orožja vseh vrst. Nemčija stoji zopet pred revolucijo. Revolucionarni svet v Monakovem je sklenil aretirati vse vodilne osebnosti meščanstva in časopisja.

Wilson zbolel.

LDU Pariz, 3. marca. (DKU) Agence Havas poroča: Predsednik Wilson se je prehladil. Zdelo se je, da mu bo treba počivati le en dan, sedaj pa se je pokazalo, da je bolezen resnejša. Wilson mora biti v postelji; noč je prebil dobro. V svetu četvorice ga bo zastopal polkovnik House. Svet se bo shajal v stanovanju Wilsonovem, kjer ga bodo mogli v nujnih primerih vprašati za svet.

Narodno predstavništvo.

Belgrad, 5. aprila. (Izv. por.) V današnji seji Narodnega predstavništva so vložili slovenski socialisti interpelacijo proti cenzuri in proti raznim odredbam trgovskega ministristva. Ministriški predsednik Protić je odgovoril na interpelacijo dr. Novaka o ljubljanskem in zaloskem dogodku. Lj. predsednik je dokazal neutemeljenost italijanskih očitkov. Poudarjal je, da so jugoslovanske oblasti v obeh slučajih postopale korektno in da je uvedlo neznane „incidente“ le italijansko časopisje z namenom, škodovati jugoslovanski stvari.

Jadranski problem najtežje vprašanje.

LDU Amsterdam, 5. aprila. (Dun KU) Listu „Algemeen Handelsblad“ se poroča iz Pariza: Svet četvorice se je pečal včeraj z jadranskim vprašanjem, iz česar se da sklepati, da bodo želje Italije, ki zahteva, da se določijo njene meje istočasno z mejami Francije, izpolnjene. Francozi stoji na stališču, da se morajo brez-pogojno držati Italijanom dane obljube, katere vsebuje londonska pogodba. Zdi se, da so tudi Angleži istega mnenja. Wilson se pa protivi nekaterim zahtevam Italije, ker stoji na stališču svojih 14 točk. Jadransko vprašanje je menda najtežji problem, ki ga ima rešiti mirovna konferenca.

Nemci napadajo še vedno.

LDU poroča z dne 5. aprila ob pol 5. popoldne iz uradnega vira: Dne 3. aprila ob pol 10. zvečer so Nemci dvakrat napadli Hrenovice, 4 km zapadno od Velikovca. Napad je bil odbit. Dne 4. aprila ob pol 12. dopoldne so Nemci streljali na našo posadko pri Ruštatu s strojnimi, ob pol 10. dopoldne pri Mrzli vodi in metali ročne granate.

Program vlade.

Belgrad, 5. aprila. (Izv. por.) Na včerajšnji medstrankarski konferenci Narodnega predstavništva je predložila vlada delavni program za prihodnje dni. Novi poslovnik, agrarno reformo, vprašanje državljanstva, začasno ustavo, preskrbo invalidov, odškodnino za vojne škode, volitve v konstituantu.

Novo poverjeništvu proti konfidencijam in denuncijantom.

Zagreb, 5. aprila. (Izv. por.) „Narodne Novine“ priobčujejo banovo naredbo, s katero se ustanovlja posebno poverjeništvu za ugotovitev konfidencij in denuncijantom, ki so bili v službi naših narodnih sovražnikov.

Poverjeništvu ima nalogo preiskati tozadevni material in brez odlašanja objaviti vsa imena vseh konfidencij in denuncijantom.

Čehoslovaki zasedli Budimpešto.

Belgrad, 5. aprila. (Izv. por.) „Pravda“ javlja, da so čehoslovaške čete zasedle včeraj popoldne Budimpešto. Madžarske komunistične čete so se po kratkem pogajanju udale. Shod narodnega ženstva v Mariboru.

Maribor, 5. aprila. (Izv. por.) Nocoj se je vršil v Narodnem domu pripravljani shod narodnega ženstva. Namen shoda je bil organizirati naše ženstvo na mejl. Govorili so gospodje Simčič, Roglič, Pirc in gdč. Štupica. Po shodu so nabrali okoli 130 K v propagandne namene.

Listnica uredništva.

O. S. R. št. J.: Pride na vrsto. — Leskovec pri Ptuj: Naznanite nam svoj natančni naslov! — Uradnik okr. glavarstva v Ptuj: Kdor nima poguma, da podpiše svojih insultacij, je nepostenjak!

Aprovizacija.

a Prispevki za kruh in moko se izplačujejo: na izkaznice ubožnih akcij po sledečem redu, v mestni posvetovalnici dopoldne, popoldne pa pri krušni komisiji na magistratu: Na izkaznice A, dne 7. aprila, od 8. do 9. ure števil 1 do 150, od 9. do 10. števil 150 do 300, od 10. do 11. do 300 do konca. — Na izkaznice B: 7. aprila od 11. do 12. števil 1 do 150, od 3. do 4. števil 150 do 300, od 4. do 5. števil 300 do 450, od 5. do 6. števil 450 do 600, 8. aprila od 8. do 9. števil 600 do 750, od 9. do 10. števil 750 do 900, od 10. do 11. števil 900 do 1050, od 11. do 12. števil 1050 do 1200, od 3. do 4. števil 1200 do 1350, od 4. do 5. števil 1350 do 1500, dne 9. aprila od 8. do 9. ure števil 1650 do 1800, od 9. do 10. števil 1800 do 1950, od 10. do 11. števil 1950 do 2100, od 11. do 12. 2100 do 2250, od 3. do 4. števil 2250 do 2400, od 4. do 5. števil 2400 do 2550, od 5. do 6. 2550 do konca. — Na izkaznice C: 10. aprila od 8. do 9. števil 1 do 150, od 9. do 10. števil 150 do 300, od 10. do 11. števil 300 do 450, od 11. do 12. števil 450 do 600, od 3. do 4. števil 600 do 750, od 4. do 5. števil 750 do 900, od 5. do 6. števil 900 do 1050; 1. aprila od 8. do 9. števil 1050 do 1200, od 9. do 10. števil 1200 do 1350, od 10. do 11. 1350 do 1500, od 11. do 12. števil 1500 do 1650, od 3. do 4. števil 1650 do 1800, od 4. do 5. števil 1800 do 1950, od 5. do 6. števil 1950 do 2100; 12. apr. od 8. do 9. števil 2100 do 2250, od 9. do 10. števil 2250 do 2400, od 10. do 11. števil 2400 do konca. — Na izkaznice I. uradniške skupine: 12. aprila od 3. do 4. števil 1 do 150, od 4. do 5. števil 150 do 300, od 5. do 6. št. 300 do konca. — Na izkaznice II. uradniške skupine: 14. aprila od 8. do 9. števil 1 do konca. — Na izkaznico B za Vič: 14. aprila od 9. do pol 11. števil 1 do konca. — Na izkaznice C za Vič: 14. aprila od pol 11. do 12. števil 1 do 200, od 3. do 4. števil 200 do 350, od 4. do 5. števil 350 do konca. — Na izkaznice B za Moste: 15. aprila od 8. do 9. števil 1 do 150, od 9. do 10. števil 150 do konca. — Na izkaznice C za Moste: 15. apr. od 10. do 11. števil 1 do 150, od 11. do 12. števil 150 do 300, od 3. do 4. števil 300 do konca.

Prodajalci moke se vabijo, da se zanealjno zglase v torek 8. t. m. ob 9. v mest. posvetovalnici radi nakazila moke.

Na sladkorne izkaznice št. 5, 8, 62 in 63 se dobi sol v sledečih trgovinah. Na št. 5 pri Čermak & Val, Vodnikov trg. Na št. 8 pri Fridrihu, Poljanska cesta. Na št. 62 pri Stancerju, Dunajska c. (Holzer). Na št. 63 pri Khamu, Miklošičeva cesta. Ravnotam se bode dobil tudi sladkor.

Vsled izplačevanja prispevkov za člane ubožnih akcij se od ponedeljka, dne 7. aprila, do vstetega torika, dne 16. aprila, v mestni posvetovalnici strankam ničesar ne nakazuje.

a Čebula se dobi pri Mühléisnu na Dunajski cesti. Stranka dobi na osebo 3 kilograme čebule, ki stane 2 kroni. — Stranke I. okraja, v ponedeljek, 5. aprila dopold. od 8. do 9. števil 1 do 400, od 9. do 10. števil 401 do 800, od 10. do 11. števil 801 do konca. V ponedeljek, 5. aprila, popoldne stranke II. okraja od 2. do 3. števil 1 do 400, od 3. do 4. števil 401 do 800, od 4. do 5. števil 801 do konca.

Čebula za III. okraj. Stranke III. okraja dobe čebulo v torek, dne 8. t. m. pri Mühléisnu na Dunajski cesti. Delila se bode na krompirjeve nakaznice po sledečem redu: dopoldne od 8. do 9. števil 1 do 500, od 9. do 10. števil 501 do 1000, od 10. do 11. števil 1001 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 3 kg čebule, kar stane 2 K.

Čebula za IV. okraj. Stranke IV. okraja dobe čebulo v torek, dne 8. t. m. pri Mühléisnu na Dunajski cesti. Delila se bode na krompirjeve nakaznice po sledečem redu: popoldne od 2. do 3. števil 1 do 600, od 3. do 4. števil 601 do 1200, od 4. do 5. št. 1201 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 3 kg čebule, kar stane 2 K.

Izdajatelj in odgovorni urednik: **Anton Pesek.** Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Poslano.

Gosp. Josip Ivančič, poslovodja „Kazinovereina“ je v svojem „Poslanem“ v ljubljanskim listih naslikal sebe kot največjega narodnega mučenika, kot žrtev svojega slovenskega prepričanja. — Nisem tako zloben, da bi mu tega ne verjel, zdi se pa mi, da si mož nekoliko preveč trka na prsa in da njegovo „neizmerno“ gorje vendarle ni tako grozno, kakor ga on skuša napleskati. — Da je sedaj kazinski zakupnik, že to kaže na to, da mu je vendarle uspelo, iz tega „neizmernega gorja“ si rešiti nekaj težkih tisočakov — ali pa je resnična ona druga povest o verižništvu, ki je še vedno ni spravil na čisto z „Naprejem“ in naj se še tako sklicuje na svedočbe begunskega urada in policije.

Zato je ne samo neokusno, temveč naravnost predržno vzdihovanje, da se je hotelo „uničiti, ubiti, eksistenco“ njemu goriškemu Slovencu.

Goriški Slovenec, to geslo je danes popularno, no pa posluževati se ga smem tudi jaz, ker se i jaz goriški Slovenec! Morda bi bilo tudi bolje, ako bi ne načelnjeli poglavja o „uničeni eksistenci“! — Saj poznate g. Carlja s celo kopo dece, ki je ostal radi Vas na cesti, dasi je imel že zagotovljen topel kotiček. Roko na srce, kdo je odjedel temu skorjico kruha? In Carlj, mož izvežban v kavarniški stroki je po 4 letnem službovanju na fronti, že šest mesecev brez službe! Ako bi zgolj tega stanovskega tovariša „mobiliziral“ vse, kar mi očitate, bi storil s tem samo hvalevredno in zaslužno delo. Vidite in to me boli najbolj, da morda v tem oziru nisem storil vsega kar bi mogel. — Sicer pa ni še vseh dni konec saj prisega g. Ivančič, da „Kazinoverein“ ni rekuriral proti odločitvi magistratnega gremija, marveč samo on — poslovodja, ki pa v to niti ni upravičen. Dognati bo toraj še treba, kako se je mogel rešiti priziv, ki ga je vložila neupravičena oseba! So pač zadostovale lepe oči predsednika „Kazinovereina“ dr. Galleta, ki je prišel v spremstvu neupravičenca — (v spremstvu dr. Smoleta, ni nihče trdil!) — k referentu, da je zmagal „Kazinoverein“ proti mestnemu magistratu! To stoji, kakor pribito in naj se g. Ivančič z vija kakor kača ali jeguljal!

Takisto stoji tudi dejstvo, da ima takozvani zakupnik kazine na razpolago dve sobi, Nemci pa tudi dve — ono ki služi nemški gospodi za bralno sobo, in tisto, katere dvojna vrata so zaplankana. Ali je istina? Ako ni, ako sem krivo izveščen, sem pripravljen dati takoj 1000 kron v narodne in obrambne svrhe, Uverjen sem da bo gnasprotnik kot kavalir položil isto svoto v isto svrhu, menim da ložje kakor jaz, ki sem si moral ob gotovem času izposoditi znaten novac, da sem mogel dati na račun za zakup oprave 50.000 kron kavarnarju Damišču, tiste oprave, ki jo sedaj ima on v kavarni, ki je baje na njegovo zahtevo krščena za „Zvezdo“ a jo je vsakdan pripravljajen prekrstiti, ako bi kdo zahteval, v „Beograd“.

Ob koncu še tole: Bil sem in sem še obrtnik, pred 35 leti sem prodal svojojo rokodelsko obrt, se oženil z gostilničarko in si kot tak pridobil še kavarniško koncesijo v času, ko so bili v Ljubljani kavarnarji še samo Nemci!

Bil sem poleg Kramarja prvi slovenski kavarnar v Ljubljani. V koliko sem bil takrat in kasneje na svojem mestu kot Slovan, kot Jugoslovian, kot Slovenec, kot Sokol, kot ljubljanski občan in obrtnik, o tem ne pristojaj meni sodba, o tem naj sodijo nepristranski sodniki, to pa smem reči: Kadar boste Vi storili toliko, bom prvi, ki bom Vam odvezal na čevliih jermenaj.

Ljubljana, 4. aprila 1919.

Ivan Krapež, lastnik „Narodne kavarne“.

* Uredništvo ne prevzame za „Poslano“ nobene odgovornosti.

Prodaja se:

Gosposka poletna hiša na malem, prijaznem gričku, tik cerkve, obstoječa iz prav dobro ohranjenege postopja, potem okoli 9 oralov zemlje, t. j. vrt, njiva, travnik, gozd in 6 oralov akacij, se prodaja za 40000 K. Vpraša se v podružnici upravnistva „Jugoslavije“ v Celju, Nova ulica 14. 154 3-1

Sena in slame večja množina, se prodaja pri Tereziji Cerar, Sp Domžale 4. 128

Pisalni stroj sistem Hammond, dobro ohranjen, prodaja Zabret & Komp, Britof pri Kranju. 180

Kupi se:

Pisalno mizo kupim. Ponudbe na upravnistvo.

Pisarniška oprava se kupi. Ponudbe na upravo lista.

Kupim opravo za špecerijsko trgovino. Ponudbe pod „I. B. Špecerija“ na upravnistvo. 141 5-1

2 konja ali kobili za vožnjo in tek 15 do 15 in pol pesti visoka, če mogoče enake barve, kupim. Ponudbe s ceno pod: „Dva konja“, poštno ležeče Kranj.

Službe:

Mlad natakar z dobro preteklostjo in dobrimi izpričevall išče službe. — Ponudbe pod „Natakar“ na upravnistvo. 171 2-1

Trgovsko izobraženi gospod, išče priga mesta kot skladiščnik, ali kot boljšo moč v trgovini, špecerijske event. mešane stroke. Sedaj še v vojaški službi podčastnik, iz zasedenega ozemlja. Star 30 let. Ponudbe se prosil na upravo „Jugoslavije“ pod „Janko 1837“. 160 2-1

Prodajalka je za trgovino mešane stroke, ki je ob enem vešča tudi knjigovodstva in korespondence, sprejme se takoj. Ponudbe na upravnistvo Kendorih posestev, trgovski oddelek, Bled. 158 2-1

Iščejo se sposobni ključavničarji za rezalno in stiskalno orodje, in za montiranje ključavnice. Reflektanti naj se obrnejo na „Kranjsko tvornico železne i bravarске robe v Kamniku“. 157 2-1

Sprejem 4 mizarske pomočnike. Reflektira se na boljše moči. Ponudbe se naj pošljejo pod F. V. Breg št. 17, Celje. 142 4-1

Iščem dobro idočo gostilno, večjo restavracijo ali kavarno v najem. Ponudbe pod „Začetnik“. 77

Raznašalko sprejme podružnica „Jugoslavije“ v Celju.

2 žagarja, večja, iščem za vinciarno žago proti dobremu plačilu in hranil. Franc Hribernik, posestnik in lesni trgovec v Puštalu 56, p. Skofja Loka. 179

Blagajničarka, poštna, bivajoča v Ljubljani, ljani, sprejme v manufakturno trgovino. Začetnice se odklanjajo. Ponudbe na upravnistvo. 183

Razno:

Meblirovano sobo iščem s 15. aprilom v Ljubljani. Ponudbe pod „Visokošolec-uradnik“ na upravnistvo.

Išče se posojilo, 3-4000 K, za začetek mesecih po 15%. Za denar se jamči. Ponudbe pod „Visoke obresti“ na upravnistvo tega lista. 159 3-1

Reklamacije u predmetama ođšteta od družtava kao i tarifalne poslove obavija „Libertas“ I. Zagreb.

Oglasivati može se na svakom jeziku u sve krajeve svijeta kod „Libertas“ III. Zagreb.

Hiša v Slovenjemgradu se da z junijem v najem; obsega 5 sob, 2 kuhinji, klet, drvvarnice in svinjski hlev, poleg velik vrt za zelenjavo. Električna razsvetljava v hiši. — Pojasnila dajeta iz prijaznosti notar dr. Ivan Winkler in trgovec Martin Pleterski, Cerklje na Dolenjskem.

Naravno malinovo in citronovo esenco in druge potrebščine za izdelavo dobrih pokalic, kakor tudi 70 odstot. malinovo fondat-esenco za aromatiziranje kanditov priporoča: Destilacija esenc Srećko Potnik, Ljubljana, Slogoškov. ul. 27. Istotam se kupijo sveži, čisti olupki oranž po 15 K za kg. 183

Vsem ženinom in nevestam priporočam da se pri nakupu pohištva oglosite v zalogi pohištva, Vido Bratovž v Ljubljani, Marije Terezije cesta 13 (Kolizej) in Stari trg 4. 19

U Ljubljano putujućem sl. občinstvu se preporuča Restavracija u Prešernovoj ulici 9.

Popravila ur in zlatnine sprejme F. Čuden Sin, Ljubljana, nasproti glavne pošte. 59 1

Jajca po 35 vin. kos razpošilja proti predplaćilu, v originalnih zabojih, Martin Pleterski, trgovec, Cerklje pri Brežicah.

Hišo z eno sobo, kuhinjo in vinsko kletjo, nljivo, vrtno in še posebej ležečo vinsko kletjo, pripravno za kakšnega vinotrčca, se odda v najem. — Išče se usnjarski kompanjon, za večje podjetje. Komisionirano. Oglasi se sprejmejo v podružnici „Jugoslavije“ v Ptuju, pod „Obrt“. 181

Kmet, posestnik med Kranjem in Jesenjem, cami, ki bi rabil za lahko domačo vožnjo enega ali dva konja in jih vzel na kremo. Naj se zglasi pismeno pod: Gomilar, Kranj 2.

Dopisovanje in ženitne ponudbe

Ženitna ponudba. 44 let stara vdova prv. višjem uradniku, fina gospodinja, z večjim otrokom želi v svrhu ženitve znanja z inteligentnim starejšim gospodom. Le resne ponudbe naj se pošljejo pod „Zakonska sreća“, na upravništvo. 184

Mladenič star 28 let, po poklicu mizar, z nekoliko premoženja, želi se seznaniti z gospodično ali udovo brez otrok v starosti do 28 let kje na deželi. — Ponudbe s sliko pod „Rokodelec“ na upravništvo. Na anonimno se ne ozira. 162 2 1

Samostojna obrtnica 29 let stara, z lastnim poslovanjem in enim otrokom, želi t. m. potom vsled dolgega časa znanja z dobronamernim, samostojnim gospodom v starosti 35—50 let. Udovci z enim otrokom niso izključeni, pač pa kvartopirci, nagnjeni k pijači in suroveži. Le resnosti se odgovarja, na drugo se ne ozira. Ponudbe s sliko pod „Sreća v nesreći“ na upravništvo do 15. aprila. 169 2 1

Mladenič star 25 let, treznega značaja in lepe zunanosti, z velikim podjetjem na Hrvaškem, želi znanja z gospodično Slovenko, v starosti 17 do 22 let. Premožjenje postranska stvar. Le resne ponudbe s sliko je vposlati do 7. aprila na upravništvo pod „Živooka boginja“. 168 3 1

Katera dva gospoda bi hotela korrespondirati z dvema gospodicama v starosti 18—19 let in jako vesele narave pod šifro „Rožca in Maruša“, Ljubljana, gl. pošt. ležeče. 167 2 1

Posjednik udovac bez djece, traži udovicu ženiđu radi i bez imetka. Ponudbe na „Libertas“ Zagreb pod 71/II.

Zidovkinja sa 150.000 K gotovine, 19 godina stara, udala bi se za ozbiljnog mladjeg odvjatnika, sudca ili vojničkog častnika. Ponude na „Libertas“ Zagreb pod 1-8/II.

Dvije rođakinje sa ovećim mirazom uslijed pomanjkanja poznanstva traže ovim putem ozbiljne gospode udaje radi. Po mogućnosti liječnika, odvjetnika ili mjernika. Ponudbe na „Libertas“ Zagreb pod 139/II.

Udala bi se djevojka od 23 godina sa mirazom. Traži boljeg mladog trgovca ili sličnoga. Ponude na „Libertas“ Zagreb pod 66/II.

Udala bi se gospodjica Slovenka sa mirazom od 280.000 K. Traži boljeg otmegnog gospodina. Ponude na „Libertas“ Zagreb pod 84/II.

Udovica sa većim posjedom traži daje radi posjednika. Samo ozbiljne reflektante! Ponude na „Libertas“ Zagreb pod 161/II.

Tko se želi udati ili ženiti, neka se obrati na „Libertas“ II. Zagreb. Najstroža diskrecija zajamčena!

Ženio bi se mlad zdrav trgovac sa nešto novaca, traži djevojku ili mladju udovicu sa nešto novaca ili trgovinom. Ponudbe na „Libertas“ Zagreb pod brojem 89/II.

Visok feš gospodin ugodne vanjšine, oženio bi se sa djevojkom ili mladom udovicom. Mora imati nešto miraza za proširenje posjeda. Ponudbe na „Libertas“ Zagreb pod 38/II.

Dva gospodina sa velikom radnjom žele se upoznati ženidbe radi sa ozbiljnom gospodjicom ili mladju udovicama, koje imaju oko 60.000 K miraza. Sjajna budućnost. Ponudbe na „Libertas“ Zagreb pod 37/II.

Zidov-trgovac želi poznanstvo ženidbe radi udovicom ili starijom djevojkom. Miraz potreban. Ponudbe na „Libertas“ Zagreb pod 54/II.

Željeznički nadčiničnik želi poznanstvo ženidbe radi. Samo ozbiljne ponudbe! Miraz je važan! Ponudbe na „Libertas“ Zagreb pod 15/II.

Železokonstruktivska delavnica elektrarna Fala na Dravi prevzema

dobavo in montažo železnih nadtalnih stavb, konstrukcij za zajezilne naprave, napeljevalne drogove itd. 888 10—1

Trte naprodaj

cepljene na Rip portalis, različnih kakovosti, prve in druge. — Cena trlam I. vrste 2 K, II. vrste 1 K. — Zglasi se je osebno ali pismeno, dokler je se kaj zaloge pri posestniku (trtnarju) 887 10—1

Franco Horvat
Mostje, pošta Juršinci, Ptuj.

VINO

staro in novo, 860 1

slivovko, rum i. t. d.,
nudim po najnižjih cenah.

Kupujem

suhe gobe, dobre vreće in želod.
M. Rant, Kranj.

VINO

belo in črno (rdeče), najboljše hrvaške in štajerske provenijence kupuje in prodaja po zmernih cenah na veliko tvrška **Penić, Müller in dr.,** Zagreb, Frankopanska ul. šte. 12. 866 5—1

Kupijo se:

Jamske tračnice, vagončki s kolesi na podčepnik (Lager) vrtalna kladka (Drehscheibe), električno vrtalo (Bohrmaschine) in vžigalna vrčica za razstreljevanje kamna.

Ponudbe pod „Jamske potreščine“ na I. Jugoslovanski anonimni in Informačni zavod Beseljak & Rožanc, Ljubljana, Frančevo nabrežje 5. 902

Velika trgovina

z mešaním blagom na Glavnem trgu v Šoštanju se zaradi preselitve z vso trgovinsko opravo in zalogo odda v najem.

Več se izve pri **Alojzu Kosār,** trgovcu v Šoštanju.

MILAN LAUŠ, Belovar

prodaja

moko, pšenico, krompir, koruzo

na drobno in debelo.

Pošilja tudi lahko v manjših množinah po pošti. 870

Špaga

za sedlarje, tapetnike in jermenarje.

Žnora

za tesarje se dobi pri

J. Šimenc, Celje, Graška cesta 8 in pri izdelovalcu **Florjanu Kučanda,** vrvarju, Blagovna, pošta št. Jur ob Juž. žel. 891 1

✠

Tamburaško društvo „Tri-glav“ v Ljubljani naznanja tužnim srcem, da je njegov vrli član, gosp.

Niko Grošelj

dne 4. mal. travna 1919 zdihnil svojo blago dušo v najlepši mladeniški dobi. Pogreb dragega nam pokojnika se vrši v nedeljo, dne 6. aprila ob 1/2 4. popoldne iz deželne bolnice.

Ljubljana, 5. aprila 1919.

Glavno zastopstvo

„Savinjske tovarne barv in lesnih izdelkov“

priporoča cenjenim odjemalcem prvovrstne barve, firnis, samokolnice itd. Naročila sprejema 853

Ivan Ferlež, Celje.

Koruzo, pšenico, krompir, oves

in drugo žito pošilja na vagonce kakor tudi manje 893 2—1

Franjo Paulin, Sisak.

Javna prostov. dražba

bicikljev, različnih dobrih vozov, lončernih peči, čevljev, raznega manufakturnega in galanterijskega blaga itd. se vrši dne 8. in 9. aprila od 9. do 12. in od 2. do 5. ure na dvorišču Zg. Šiška 114. Celovška cesta. Kupci osobito trgovci se vabijo.

Prazne vreće in suhe gobe

kupuje vedno in vsako množino ter plačuje najbolje 843

Firma J. Kušlan
Kranj (Gorenjsko).

300 gozdnih delavcev za Bosno

se takoj sprejme.

Plača 24 K dnevno. — Moka, slanina in druga živila se dobijo po maksimalnih cenah v lastni aprovizaciji. Vpraša se pri Dalmatincu v Celju, Glavni trg št. 8 pri gosp. **Bifi-u** do 8.—12. dopoldne in od 2.—7. popoldne. 876 2 1

P. n.

Dovoljujeva si uljudno naznaniti, da sva s 1. aprilom prevzela drogerijo, parfumerijo in fotomanufakturo **J. Fiedlerja** v Celju, Kolodvorska ulica 5, ki jo bodeva v povečanem obsegu vodila pod imenom

„SANITAS“

Priporočava se blagohotne naklonjenosti, beleživa z odličnim spoštovanjem

Celje v aprilu 1919.

Kramar & Vrtovec.

Gospodarska pisarna

Dr. IVAN ČERNE

Ljubljana

Miklošičeva c. 6. (Vis-a-vis hotel Union).
Bančna komisija, posojila, inkaso — trgovske informacije — financiranja, saniranja, trgovske poravnave — promet z nepremičninami in podjetji — uprava premoženj, vterjavanje dolgov — izvedba deniška mnenja bilance, cenitve. —
Uraduje od 8.—1/2 1. in oo 3.—5. ure.
Telefon 37. Zahtevajte prospekt.

Kupim vsako množino jabolčnika

kakor tudi jabolčnega kisa.

Ponudbe z navedbo množine in najnižje cene na Ljubljana 1., poštni predal šte. 163. 420 30 5

Ljudska posojilnica

v Ljubljani, v lastnem domu, Miklošičeva cesta št. 6 obrestuje hranilne vloge po čistih 2%.

Ljudska posojilnica v Ljubljani je največja slovenska posojilnica in je imela koncem marca 1919 nad 40 milijonov kron vlog in nad 1 milijon enstotisoč kron rezervnih zakladov.
Posojila se dovoljujejo po 4 do 5%.
Ljudska posojilnica stoji pod neposrednim državnim nadzorstvom.

Pohišstvo

Spalne, jedilne in gosposke sobe, kuhinjska oprava, podložki, modroci, otomane, spalni in dekoracijski divani, postelje, omare, mize in stoli iz mehkega in trdega lesa, železne postelje in uni-valniki ter vse vrste lesenega, železnega in tapeciranega pohišstva v vsakem slogu od proste do najfinejše izvršitve po jako nizkih cenah 854 10—1

pri tvrđki za pohišstvo
KAREL PREIS
Maribor, Stolni trg 6.
Svoboden ogled! Ceniki zastojti

Stara in dobro vpeljana trgovska agentura in komisijsko podjetje

s 1^a referencami, sprejme zastopstva boljših tvrdk za kolonialno blago, spirituoze, žganje in vina ter k tej stroki spadajoče predmete.

Cenjene ponudbe naj se pošiljajo na naslov: „Solidna trgovina“ poštno ležeče Celje.

Pisemski papir najfinejše vrste

priporoča

102 13

Marija Tičar, Ljubljana

Največja izbira umetniških razglednic

MODNI SALON

Damski svileni klobuki
in čepice v veliki izbi.

Cene zmerne.

Rimska c. 6. ROZI FABČIČ Rimska c. 6.

Popravila se točno
in solidno izvrše.

Popravila se točno
in solidno izvrše.

Za veliko podjetje v Ljubljani
se sprejmeta
dve izobrazeni, zanesljivi pisarniški moči.

Pismene ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja pod „Stalno mesto“, Ljubljana, poštni predal 74. 375

Velika izbira slamnikov
po najnižjih cenah

Rozi Fabčič, Rimska cesta št. 6

V zalogi najfinejši modeli
in vedno novi žalni klobuki

896 2-1

Modni salon za dame in gospode

S. Potočnik, Šelenburgova ulica 6. I.

na tehnološkem muzeju v Parizu izprašani krojač
opozarja cenjene dame in gospode na svoje najnovejše modele.
Izdeluje kostume, pomladne plašče, obleke za gospode, natančno
po modelu. — Modernizira kostume. — Posebni atelje za obra-
čanje oblek, površnikov, športnih oblek, renoviranje in obračanje
talarjev in salonskih oblek za prečistijo duhovščino. — Sprejema
naročila tudi iz dežele.

Obračanje in renoviranje salonskih sukenj v najmodetnejše jakete za gospode.
Obleke in kostumi v osmih dneh v smrtne slučaja v 24 urah.

Iz Amerike došli

barvni trakovi za pisalne stroje, 11, 13 in 35 mm,
kopirni in nekopirni. Dobijo se pri tvrdki

FRANC BAR

v Ljubljani, Frančevo nabrežje številka 5

katera ima v za-
logi tudi sledeče pisalne stroje: Remington-Sholes,
Underwood, s ši-
rokim vozom, Ideal B, najnovejši model, Royal, Stower-
Rekord, Kappel, popotni pisalni stroj Erika z ročno torbico
ter vse druge strojne potrebščine. 874 3-1

Popravila pisalnih in računskih strojev
vseh sistemov.

Vizitnice lične in po nizkih cenah priporoča Zvezna tiskarna
v Ljubljani, Stari trg številka 19.

Jugoslovanski dnevnik sprejme urednika — Slovenca.

Takojšnji nastop. — Pismene ponudbe pod
„Urednik“, Ljubljana, poštni predal 74.

Alfonz Breznik

učitelj „Glasbene Matice“ in edini strok. dež. sodišča

Ljubljana, Kongresni trg 15

167 (nasproti nunske cerkve). 24-6

Največja in najsposobnejša tvrdka in izposojeval-
nica klavirjev, pianinov in harmonijev. Velikanska
zaloga vseh glasbenih instrumentov, strun in muzikalij.

„Croatia“ gozdna industr. delniška družba v Zagrebu
je otvorila

svojo podružnico v Ljubljani, Marija Terezija c. 2

Kupuje gozdove, vsake vrste rezanega in okroglega lesa,
drva, oglje i. t. d. po najvišjih dnevnih cenah. 481

Požurite se z naročbami!

Dobi se takoj brezobvezno po poštnem povzetju od 4 1/2 do 18 kg vsobine:

Iz Ljubljane:

Testenine: makaroni klg. po K 10.—
„ rezanci, široki „ „ K 12.—
„ blekci, fini „ „ K 16.—
Trapistovski sir, fini „ „ K 32.—
Rozini, fini „ „ K 34.—
Slive, suhe, bosanske „ „ K 6-50
Pralno milo, 30 %/o, fino „ „ K 6-50
Toiletno milo, najfin. tucaj, po 30, 42 in 56 kron.
Dišave pristne, mleto; popr. paprika,
cimet, piment, klinčki in cela kumna,
vse v kartonih po 130 vrečic, kart. K 32.—
Pecilni prašek, najf., 100 vr., kart. K 22.—
Vanilie-sladkor, „ 100 „ „ K 42.—
Pravi škrob, „ 100 „ „ K 42.—
Namizno olje v sodih po 150—180 kg
kg po K 32.—
Isto v balonih ca. 20-30-50 „ „ K 34.—
Pismena naročila sprejema: g. Štefan Podpac, Ljubljana, Poljanska cesta

Iz Zagreba:

Po pošti do 18 kg:

Pristno čajno maslo, kg . . . po K 40.—
„ kuhano „ „ „ K 38.—
„ liptavski sir „ „ „ K 12.—
„ kislil sir (skuta) „ „ „ K 9.—

Zaboje po 50 kg:

Lojene sveče ca. 15 kom. na kg po K 32.—
Ceresin „ „ 15 „ „ „ K 28.—
Pralno milo 45 %/o . . . „ „ K 12.—
„ „ 60 %/o . . . „ „ K 16.—
„ „ 75 %/o . . . „ „ K 20.—

Po železnici: 900

Kristalna soda za 100 kg po K 220.—
Slive, suhe, bos., 100 „ „ K 550.—
Špirit, denat., za 100 litrov K 750.—
Pismena naročila sprejema: g. Štefan Podpac, Ljubljana, Poljanska cesta
Postrežba točna in solidna.

Javna dražba plemenskih kobil in mladih žrebcev.

Dne 15. aprila 1919. ob 9. uri dopoldne bo v Pragerskem (na pred-
dvoru žrebetišča) javna dražba 115 toplokrvnih plemenskih kobil v starosti od
4—8 let. Dne 16. aprila 1919. ob isti uri in na istem mestu pa dražba 32
dveletnih, 1 triletnega žrebca in 3 triletnih skoplencev.

Polovica kobil in žrebcev je rezervirana samo za konjerejce okrajnih
glavarstev Ljubljana okolica, Kiško, Novomesto, Črnomelj in Kočevje, druga
polovica pa za konjerejce in sodnih okrajev Ljutomer, Gor. Radgona samo
St. Jurško okrožje, Brežice, Ptuj, Ormož in Maribor levi in desni breg.

Prekupci so izključeni.

Vsak konjerejec se mora izkazati s potrdilom pristojnega županstva, da
se resnično bavi s konjerejo.

Prevzemniki prvo- in drugovrstnih kobil se pismeno zavežejo, da obarže
plemenske kobile saj tri leta za pleme. Prodaja kobil v tej dobi se sme izvršiti
le z dovoljenjem oddelka za kmetijstvo deželne vlade v Ljubljani.

Kupnino bo takoj plačati, žival pa na mestu odgnati.

Upravičenim kupcem so kobile na ogled na dan dražbe od 7. ure zjutraj
dalje.

Konjerejci se opozarjajo, da konji niso podkovani in tudi niso vajeni
vožnje ter so vsled tega nesposobni za daljšo hojo po trdi cesti.

Na dan dražbe bo na postaji Pragersko konjerejecem na razpolago 20
praznih vagonov za eventuelni transport konj po železnici.

Povodce (halfre) je vsekakor prinesiti s seboj.

Dražba se vrši ob vsakem vremenu.

Oddelek za kmetijstvo deželne vlade.

Načelnik: Prelat Kalan s. r.